

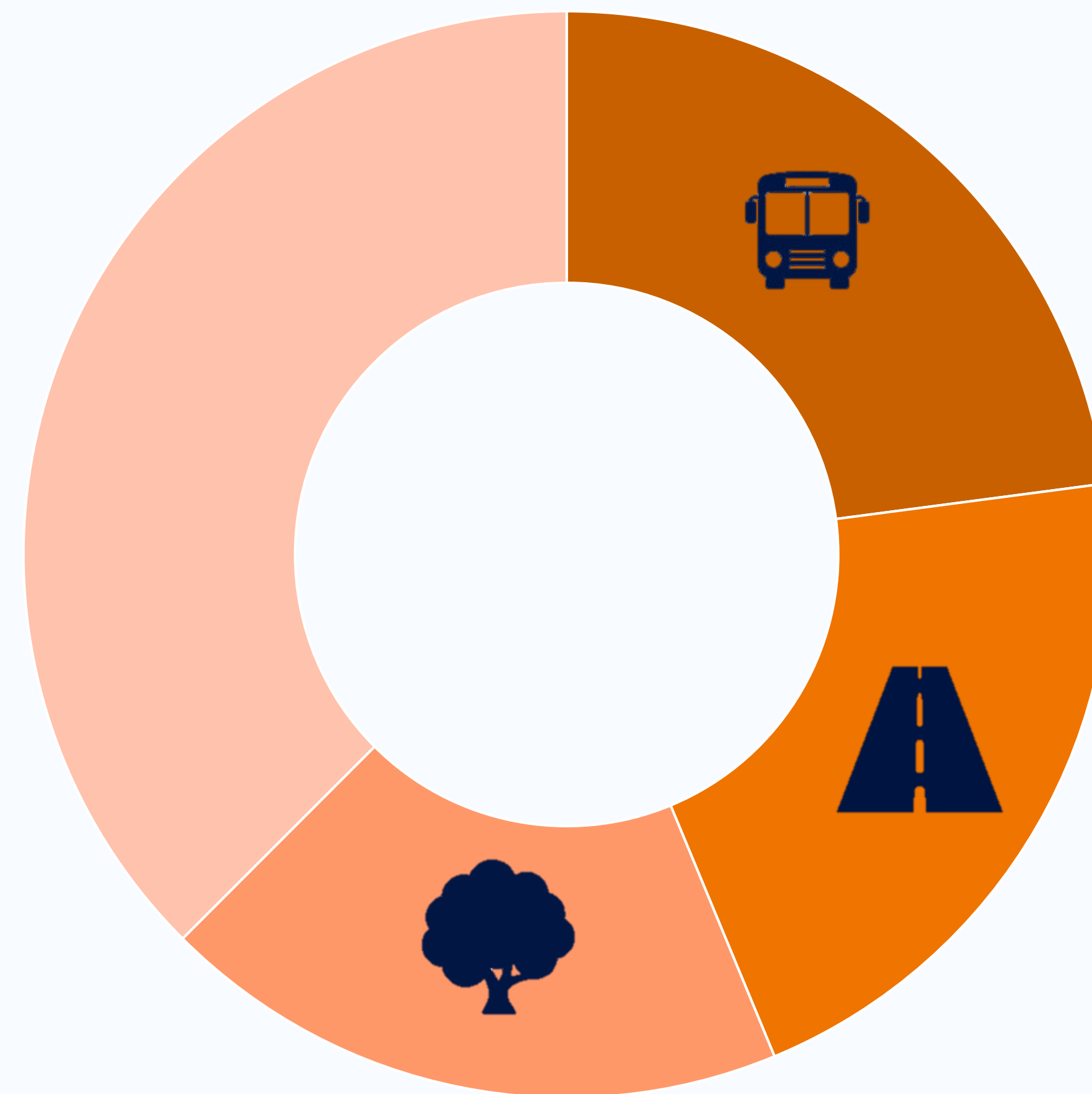
PROVINCIEFONDS & BBP-SYSTEMATIEK

TECHNISCHE SESSIE TWEEDE KAMER 18-02-2025

Hergen Vorenkamp – Financieel Strategie IPO

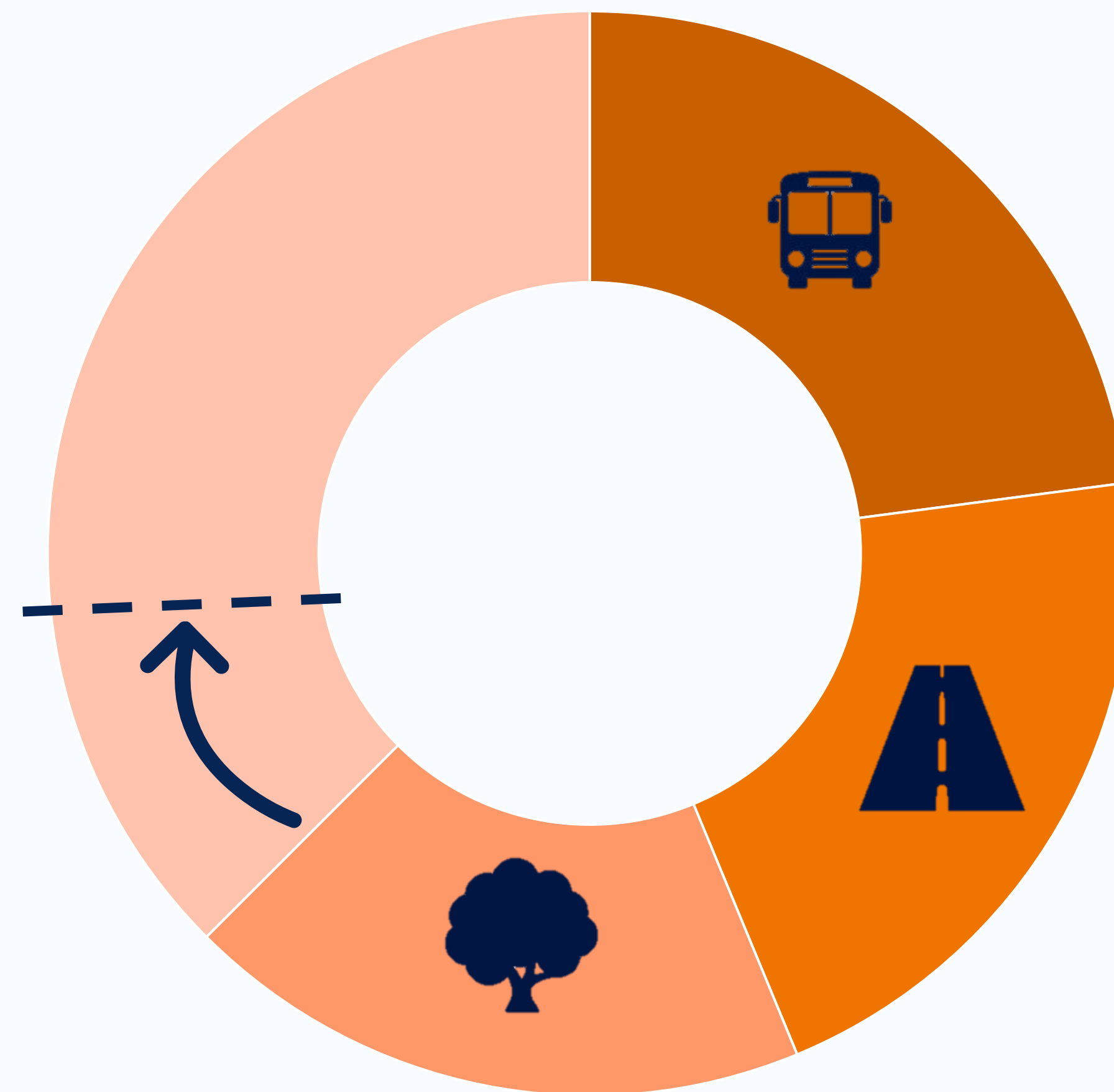
PROVINCIALE TAKEN IN RELATIE TOT HET BBP

- Provinciaal takenpakket is breed, maar financieel ligt het zwaartepunt bij drie hoofdtaken (samen goed voor € 3 miljard, circa 2/3 van provinciale begrotingen):
 - Openbaar vervoer: regionaal bus- en treinvervoer.
 - Infrastructuur / mobiliteit: beheer, onderhoud en uitbreiding provinciale (fiets)wegen, waterwegen.
 - Natuur: natuurbeheer en ontwikkeling.
- Totale kostenontwikkeling voor provincies in grote mate afhankelijk van ontwikkelingen op deze drie terreinen.

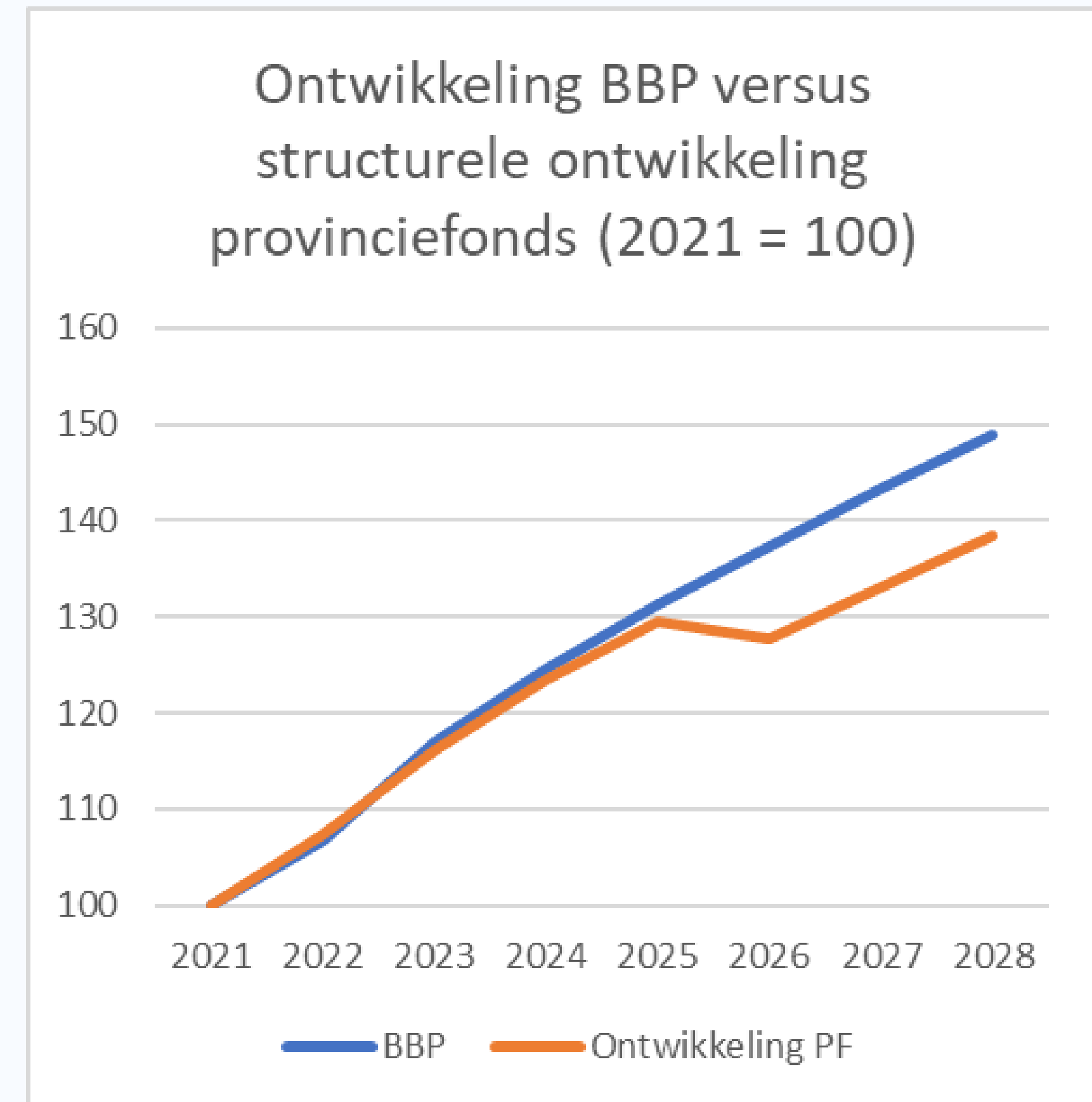
PROVINCIALE TAKEN IN RELATIE TOT HET BBP

- Kostenontwikkeling die de ontwikkeling van het BBP overstijgen zijn niet zomaar op te vangen binnen de totale begrotingen.
- In afgelopen jaren al geconstateerd ([onderzoek BMC](#)) dat sprake is van verdrrukking op meer beleidsvrije taken.
- Afspraak voorjaarsnota 2024: Onderzoeken naar kostenontwikkeling op deze drie terreinen.
→ In hoeverre volstaat BBP-ontwikkeling?

NU AL ACHTERSTAND OP ONTWIKKELING BBP

- Uitgangspunt BBP-systematiek: meegroeien met BBP ten behoeve van opvangen inflatie en volumegroei.
- Echter nu al achterstand op ontwikkeling van het BBP.
- Twee hoofdoorzaken:
 1. Twee jaar geen volume-accres.
 2. Geen koppeling met werkelijke inflatie.

1. TWEE JAAR GEEN VOLUME-ACCRES

- 2021 – Aankondiging nieuwe systematiek. Het volume-accres over 2022-2026 werd in het jaar 2026 alvast vastgeklikt op een vast bedrag.
- 2024 – Invoering BBP-systematiek. Volume-accres werd opnieuw berekend op basis van BBP-systematiek. Berekend over 2024-2026. Twee jaren vergeten (?)
- [Antwoorden Kamervragen](#) bevestigen dit beeld. Zie tabel.
- Deze invoeringsfout leidt ertoe dat 2026 begint met een achterstand op de werkelijke ontwikkeling van het BBP (circa € 240 miljoen).

Tabel 88 Provinciefonds

accres tranches	2026
tranche 2022 volume	0
tranche 2022 prijs lpo	126
aanvullende tranche 2022	10
tranche 2023 lpo	114
tranche 2023 volume	0
tranche 2024 volume bbp	64
tranche 2024 prijs bbp	116
tranche 2025 volume bbp	63
tranche 2025 prijs bbp	71
tranche 2026 volume bbp	62
tranche 2026 prijs bbp	84
Incidentele compensatie	17

2. GEEN KOPPELING MET WERKELIJKE INFLATIE

- In de BBP-systematiek wordt het prijs-deel bepaald op basis van de CEP-raming (voorjaar).
- In de afgelopen jaren was de raming lager dan de werkelijke inflatie.
- In 2024 gaat het om een afwijking van naar verwachting meer dan 1% (= circa € 40 miljoen structureel).
- Ook hierdoor loopt de ontwikkeling van de fondsen direct achter op de werkelijke ontwikkeling van het BBP.

Prijs-BBP	2022	2023	2024
CEP raming	3,4	6,2	4,0
Realisatie / *laatste raming	6,2	7,3	5,1*
Verschil	2,8	1,1	1,1

Wat betekent dit voor provincies?

- Beoogde werking BBP-systematiek: stabiel meegroeien met ontwikkeling BBP en daarmee ruimte voor opvangen inflatie en volumegroei.
- Wanneer dit niet gebeurt (ofwel minder volume-accres, ofwel te lage inflatiecorrectie), dan is het onmogelijk het voorzieningenniveau in stand te houden, laat staan het te laten meegroeien met de groei van de samenleving.
- **Van belang is dus:**
 - Groei provinciefonds passend bij kostenontwikkeling provinciale taken.
 - Huidige groei van provinciefonds op basis van werkelijke ontwikkeling BBP.